

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl laikino patikrinimų prie vidaus sienos atnaujinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – laikinai atnaujinti patikrinimus prie vidaus sienos, siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (toliau – NATO) viršūnių susitikimo 2023 m. liepos 11-12 d. Vilniuje metu.

Sprendžiama problema:

Šiuo metu vis dar galioja ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio, paskelbta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo“, aktualios su šia ekstremaliąja situacija susijusios rizikos, tokios, kaip neatmestinos Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos pareigūnų provokacijos prie Europos Sąjungos vidaus sienos (pastaruoju metu per trumpą laikotarpį užfiksuoti 2 Baltarusijos Respublikos pasieniečių neteisėti įsibrovimai į Lietuvos Respublikos teritoriją), naujas neteisėtų migrantų srautas (planuojami skrydžiai iš Irako ir Irano į Baltarusijos Respubliką), bei antrinė migracija iš Latvijos ir į Lenkiją (neteisėtų migrantų spaudimas prie šių šalių sienos nemažėja). Latvijoje 2023 m. neįleistų migrantų skaičius nuolat augo: sausio mėnesį buvo neįleisti 351 neteisėti migrantai, vasarį – 384, kovą – 559, balandį – 745. Per gegužės mėnesį neįleista jau virš 500 neteisėtų migrantų. Lenkijoje 2023 m. neįleistų migrantų skaičius taip pat nuolat augo: sausio mėnesį neįleisti 1331 neteisėti migrantai, vasarį – 1373, kovą – 2502, balandį – 1458. Per gegužės mėnesį neįleista jau beveik 600 migrantų. Tai, kad instrumentalizuotos migracijos spaudimas šiuo metu taikomas Latvijai ir Lenkijai, rodo, kad šie procesai vis dar yra dirbtinai trečiųjų valstybių organizuojami, ir bet kada gali būti nukreipti į Lietuvą.

Nacionalinio saugumo komisijos (toliau – NSK) 2023 m. balandžio 28 d. posėdyje, įvertinus esamą grėsmių kontekstą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo“ paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos dėl

masinio užsieniečių antplūdžio metu, buvo konstatuotos grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir viešajai tvarkai.

Žvalgybos institucijos taip pat rimtai vertina ir naujai pasirodžiusius grąsinimus, kad Minskas ir Maskva Lietuvos pasienyje ketina organizuoti neramumus, susijusius su neteisėtais migrantais, bandant sutrukdyti NATO aukščiausiojo lygio susitikimą Vilniuje.

Siūlomos problemos sprendimo priemonės:

Siekiant užtikrinti saugumo reikalavimus NATO viršūnių susitikimo metu, būtina taikyti priemones, siekiant suvaldyti asmenų, galinčių kelti grėsmę nacionaliniam saugumui (galimi teroristus, diversantai, kitokio pobūdžio infiltracijos) patekimo į Lietuvą ir ES rizikas, taip pat identifikuoti ir sulaikyti galinčius kelti grėsmę asmenis bei gabenamus objektus. Atsižvelgdama į esamą saugumo ir geopolitinę situaciją, NSK posėdyje pateiktą informaciją, vadovaudamasi Patikrinimo prie vidaus sienos laikino atnaujinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1376 „Dėl Patikrinimo prie vidaus sienos laikino atnaujinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3 punktu ir 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (kodifikuota redakcija) (toliau – Šengeno kodeksas) 25 straipsnio 1 dalimi, Vidaus reikalų ministerija Nutarimo projektu siūlo laikinai atnaujinti patikrinimus prie vidaus sienos.

Šis sprendimas užtikins nacionalinį ir NATO vadovų saugumą, mažins galimybes neteisėtiems migrantams antrinės migracijos metu patekti į Lietuvos Respubliką, leis tikslingai paskirstyti žmogiškuosius išteklius.

Siūlomas vidaus sienų kontrolės atstatymo planas 7 parų laikotarpiui, 2023 m. liepos 7-13 dienomis:

1. teritorija:

- oro uostai;
- jūrų uostai;
- sausumos siena su Lenkijos Respublika;
- sausumos siena su Latvijos Respublika.

Atsižvelgiant į nacionalinio saugumo kontekstą, konkretūs pasienio kontrolės punktai, kuriuose bus vykdomas laikino patikrinimų prie vidaus sienų su Lenkijos Respublika ir Latvijos Respublika atnaujinimas, viešai neskelbiami. Tokį nuokrypį leidžia ir Šengeno kodekso 27 straipsnio 3 dalies nuostatos.

2. kryptis – patikrinimai būtų vykdomi tik atvykimo į Lietuvos Respubliką kryptimi prie automobilinių kelių PKP.

Taip pat jau yra patvirtintas Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) pasirengimo vidaus sienos kontrolės atnaujinimui 2023 m. NATO viršūnių susitikimo Vilniuje metu priemonių planas bei vykdomos jo priemonės. Patikrinimams prie sausumos pasienio kontrolės punktų atlikti taip pat bus pasitelkiami Latvijos Respublikos ir Lenkijos Respublikos pasieniečiai.

Įgyvendinimo mechanizmas:

Vyriausybės nutarimu „Dėl laikino patikrinimų prie vidaus sienos atnaujinimo“ bus nustatoma, kad laikinai, nuo 2023 m. liepos 7 d. 8.00 val. iki 2023 m. liepos 13 d. 8.00 val., atnaujinami patikrinimai prie vidaus sienos. VSAT nustatys pasienio kontrolės punktus, kuriuose bus atnaujinami atsitiktiniai patikrinimai. VSAT turės užtikrinti nuostatų vykdymą, proporcingą turimai ar kitų kompetentingų institucijų ir įstaigų pateiktai informacijai apie galimas grėsmes viešajai tvarkai ir Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui. VSAT vadas, atsižvelgdamas į identifikuotas grėsmes, nustato patikrinimo atnaujinimo apimtį. Ši nuostata nutarimo projekto 2

punkte dėstoma vadovaujantis Šengeno kodekso 26 straipsniu, kuris įpareigoja priimant sprendimą laikinai atnaujinti savo vidaus sienų kontrolę išlaikyti proporcingumą grėsmių atžvilgiu.

Vadovaujantis Šengeno kodekso 27 straipsnio 1 dalies nuostatomis, kai valstybė narė planuoja atnaujinti vidaus sienų kontrolę, likus vėliausiai keturioms savaitėms iki planuojamo vidaus sienų kontrolės atnaujinimo arba likus trumpesniai laikotarpiui, kai aplinkybės, dėl kurių reikia atnaujinti vidaus sienų kontrolę, paaiškėja likus mažiau kaip keturioms savaitėms iki planuojamo vidaus sienų kontrolės atnaujinimo, ji apie tai atitinkamai praneša kitoms valstybėms narėms ir Europos Komisijai. Šį pranešimą (informavimą) pagal Patikrinimo prie vidaus sienos laikino atnaujinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1376 „Dėl Patikrinimo prie vidaus sienos laikino atnaujinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 5 punktą atliks Vidaus reikalų ministerija.

Kitos nuostatos:

Nutarimo projekto nuostatos neįgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas įgyvendina Šengeno kodekso 25 straipsnio 1 dalies nuostatas.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, nutarimo projektui numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo atlikti nereikia.

Nutarimo projekte neapibrėžiamos naujos sąvokos, kurias reikėtų aprobuoti Lietuvos Respublikos terminų banko ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas derintas su Aplinkos ministerija, Energetikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija. Nutarimo projektas buvo patikslintas pagal Teisingumo ministerijos darbo tvarką gautas pastabas ir pasiūlymus. Institucijų pastabos ir pasiūlymai, gauti per nustatytą derinimo terminą, kuris teikiant Nutarimo projektą Vyriausybei, dar nepasibaigęs, bus papildomai įvertinti iki Tarpinstitucinio atstovų pasitarimo.

Nutarimo projekto rengimą koordinavo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. (8 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) patarėja Gabija Tamulevičienė (tel. (8 5) 271 7224, el. p. gabija.tamuleviciene@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Suinteresuotų šalių išvados, 9 lapai.

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė